

De achterkant van de zon

Jordi Lammers

De praktijk van mevrouw Rozenbloem bevond zich op de tweede verdieping van een door mist omringde galerijflat. Alle appartementen leken op elkaar. Het enige verschil tussen het ene appartement en het andere was de kleur waarin de voordeur was geschilderd.

Mevrouw Rozenbloem stond voor de ingang op haar gasten te wachten. Ze zwaaide uitbundig. Haar roodgeverfde haren golfdent van levenslust. Vandaag had ze met een twaalfjarige jongen te maken. Slechte resultaten op school, veel vechtpartijen, en verslaafd aan stripverhalen en planeten.

Bij gasten als Nathan begon de therapie meteen bij de ontmoeting. Sterker nog: aan de manier waarop hij haar hand schudde, kon ze opmaken welke behandeling het best bij hem paste.

Nathan behoorde tot de moeilijke gevallen. Bij de ontmoeting drukte hij zijn armen strak tegen zijn lichaam. Hij keek naar haar middel alsof ze van glas was gemaakt. In tegenstelling tot wat de meeste mensen deden, trok mevrouw Rozenbloem haar hand niet weg.

‘Dit bedoel ik nou’, zei Nathans moeder, ‘het lijkt alsof hij je niet ziet staan.’

Mevrouw Rozenbloem legde een wijsvinger op haar roodgestifte lippen. Haar andere hand liet ze in de lucht hangen.

Ondertussen bleef ze oogcontact zoeken met de jongen die recht door haar heen keek.

‘Kom Nathan, geef die vrouw een hand. Je weet wat ik daar over gezegd heb.’

Toen Nathan zijn arm een paar centimeter van zijn jas bewoog, besloot mevrouw Rozenbloem niet langer te wachten. Ze schudde zijn hand alsof het een hondenpoot was. Van schrik werden zijn ogen groter.

‘Goedemiddag, jongen. Ik hoop dat het een mooie dag zal worden.’

Bij binnenkomst deed mevrouw Rozenbloem haar schoenen uit. Ze verzocht haar gasten hetzelfde te doen. Zo kon je makkelijker met elkaar contact maken. Ook de omgeving sloot bij de behandeling aan. De woonkamer van de vrouw was gespeend van meubels, schilderijen of lampen. Op de vloer lag een donkergrijs tapijt. Het enige licht dat de kamer vulde was het licht dat door het raam naar binnen viel.

‘Ik heb maar twee dingen nodig’, zei mevrouw Rozenbloem. ‘Jullie inzet en mijn expertise. In negentig procent van de gevallen stappen de ouders met een positief gevoel de deur uit.’

‘En de kinderen?’

‘Die zullen dingen leren waar ze hun hele leven profijt van zullen hebben.’

Nathan staaarde naar het tapijt onder zijn sokken. Er lag een haarspeld tussen. Hij raapte het speldje op en stak hem in de rechterheup van zijn moeder, recht door de stof heen. Uit reflex mepte ze de haarspeld uit zijn handen, waarna hij woedend op de grond begon te stampen.

‘Laat hem maar even uitrazen’, zei mevrouw Rozenbloem. Ik wil zien hoe hij zijn woede uit.’

Toen Nathan weer tot rust was gekomen, gaf mevrouw Rozenbloem de instructies voor de eerste oefening. Ze hield een formulier in haar handen alsof het een twisterbord was. Ze noemde het een opwarmertje. Een oefening die de spieren van de geest iets losser maakt.

‘Jullie mogen naar het midden van de woonkamer lopen.’

Nathan en zijn moeder liepen naar het midden van de woonkamer.

‘Dan mogen jullie gaan zitten.’

Nathan en zijn moeder gingen zitten.

‘Probeer elkaar nu een paar seconde aan te kijken.’

Nathans moeder keek haar zoon recht in de ogen. Nathan zelf concentreerde zich op haar voorhoofd.

‘Dat is haar voorhoofd, Nathan. Probeer je moeder in de ogen te kijken. Een paar seconde is genoeg.’

Nathan concentreerde zich op haar wenkbrauwen.

‘Haar ogen Nathan. Kijk je moeder in haar ogen.’

Ze doorliepen het proces tot Nathan zijn moeder langer dan vijf seconde aankeek. Toen de tijd voorbij was, verborg hij zijn hoofd tussen zijn knieën alsof hij iets verschrikkelijks had gezien.

‘Heel goed. Dit begint ergens op te lijken. Met de volgende opdracht gaan we een stapje verder. Ik wil dat jullie elkaar langer dan één minuut een knuffel geven. Je zult zien dat deze oefening werelden zal openen!’

Nathans moeder keek haar zoon vertwijfeld aan. De jongen die voor haar stond was geen deeghomp, maar een rotsblok. En ergens, diep van binnen, achter de irritaties en verwijten, was ze van die onkneedbaarheid gaan houden.

‘Zijn jullie er klaar voor?’ vroeg mevrouw Rozenbloem. ‘Neem vooral de tijd. Ik zal de kamer verlaten, zodat jullie in alle rust dichter tot elkaar kunnen komen.’

Ze liet het tweetal in verwarring achter. In de kamer viel een broeierige stilte. Nathans moeder glimlachte naar haar zoon. Nathan keek naar een kleine schram op zijn duim en pulkte het korstje open. Daarna zocht hij naar meer korstjes die hem bezig konden houden. Tervergeefs. Zijn moeder liep een stap in zijn richting, waarna hij een stap naar achter liep. Vervolgens liep zijn moeder een stap naar achter waarna hij een stap naar voren liep. Als danspartners waren ze geslaagd. Als gezinsleden niet.

‘Wat wil je?’ vroeg Nathans moeder na een tijdje.

Stilte.

‘Wat ik wil?’ zei Nathan.

‘Ja, lieverd. Vertel het maar.’

‘Kun je me daarbij helpen?’ vroeg Nathan.

‘Ik kan je overal bij helpen.’

Stilte.

‘Ik wil de achterkant van de zon zien’

‘De achterkant van de zon zien’ herhaalde Nathans moeder zachtjes. Haar lippen trilden van teleurstelling. Nog nooit was zo dichtbij een gesprek over zijn gevoelens geweest. En nu dit! De achterkant van de zon! Dat moest uit een van zijn stripverhalen komen. Desondanks voelde zijn antwoord niet alleen als een verlies. Hij was eerlijk geweest, en een verlangen is een verlangen, hoe onnozel of onmogelijk het ook is.

‘Dus jij wil de achterkant van de zon zien?’

‘Ja’, zei Nathan. ‘Kun je me daar naartoe brengen?’

‘Ik ga het proberen, lieverd. Kom, trek je jas aan. We vertrekken vanmiddag.’